

УДК 677.014.5

ІДЕНТИФІКАЦІЙНА ЕКСПЕРТИЗА ТЮЛЕВИХ ВИРОБІВ

Студ. Т.В. Ткаченко

Науковий керівник доц. Г.М. Михайлова

Київський національний торговельно-економічний університет

Мета і завдання. Мета - проведення ідентифікаційної експертизи тюлевих виробів. Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі завдання: обрати критерії, засоби, показники та методи ідентифікації тюлевих виробів; провести ідентифікацію обраних зразків тюлевих виробів; проаналізувати отримані результати.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження даної роботи є тюлеві вироби. Предметом дослідження є ідентифікаційні ознаки тюлевих виробів.

Методи та засоби дослідження. Під час дослідження тюлевих виробів було застосовано аналітичний, механічний, органолептичний та вимірювальний методи.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Останнім часом досить загострилась проблема фальсифікації товарів. Об'єктами підробок є абсолютно різні групи товарів, серед яких також мають місце й тюлеві вироби. Тому набула подальшого розвитку ідентифікаційна експертиза тюлевих виробів.

Результати дослідження. Першим етапом проведення ідентифікаційної експертизи тюлевих виробів є обрання основних критеріїв, за якими буде проведено дослідження. Такими критеріями є маркування, характеристика горіння волокон, вид переплетення, вид колористичної обробки, розмір виробу, поверхнева густина та драпірування. Також визначено засоби, показники та методи ідентифікації тюлевих виробів [1].

Для дослідження було обрано 3 зразки тюлевих виробів різних виробників:

- зразок 1 - тюлевий виріб, виготовлений в Україні;
- зразок 2 - тюль органза, виготовлена в Китаї;
- зразок 3 - тюль «Аделіна», виготовлена в Російській Федерації.

Відповідно до ГОСТ 30084-93 було проведено аналіз маркування всіх зразків та виявлено, що на маркуванні зразка 2 відсутні декілька показників, які згідно з нормативним документом повинні бути для максимального інформування споживача про товар. Зразок 1 не має вказаного ступеню стійкості забарвлення. На маркуванні зразка 3 відсутнє позначення гатунку [2]. Одним із основоположних критеріїв під час ідентифікації тюлевих виробів є особливість горіння текстильних волокон, яке вказує на склад виробу. Відповідно до ДСТУ 4057-2001 було встановлено, що зразок 1 в своєму складі має 100% поліестер, зразок 2 – має 50% поліестеру та 50% поліаміду, зразок 3 – містить 70% віскози та 30% поліестеру (табл.1). Такі ж значення вказані на маркуванні кожного із зазначених тюлевих виробів [3].

Для перевірки можливості зразків виконувати своє функціональне призначення, в тому числі забезпечувати естетичне задоволення споживачів було ідентифіковано відповідно до підручника «Товарознавство текстильних товарів» такі критерії як вид переплетення та вид колористичної обробки [4]. Усі зразки мають один і той же вид колористичної обробки – вибілення. Натомість, зразки 1 та 2 мають складне, ажурне переплетення, а зразок 3 – полотняне із жакардовим малюнком.

Також не менш важливими показниками є поверхнева густина та драпірування тюлевих виробів.

Драпірування безпосередньо пов'язане з масою та жорсткістю тканини і залежить від структури та поверхневої густини матеріалу, яка становить для трьох зразків 105 г/м², 72 г/м² та 79 г/м² відповідно.

**Сучасні матеріали і технології виробництва виробів
широкого вжитку та спеціального призначення**
Матеріалознавство та технологія текстильних виробництв

Таблиця 1 – Ідентифікація текстильних волокон тюлевих виробів за характерними особливостями горіння

Зразок	Горіння	Вигляд залишку після горіння	Запах при горінні	Волокно
1	Розплавляється й горить спалахами	Твердий застиглий залишок круглої форми, не розтирається пальцями	Без характерного запаху	100% - поліестер
2	Розплавляється й горить спалахами, утворюється білий дим. У розплавленому стані волокна легко витягаються в нитки.	Твердий, застиглий, бурштинового кольору, круглий, не розтирається пальцями	Різкий	50% - поліестер 50% - поліамід
3	Горить активно зі спалахами.	Твердий залишок, легко розтирається пальцями	Паленого паперу	70% - віскоза 30% - поліестер

Під час оцінювання естетичних властивостей тканин обов'язково враховують показник драпірування. Для дослідження даного показника тюлевих виробів було обрано метод голки за В.Я. Евдокимовим і А.К. Бухаровою, відповідно до якого коефіцієнт драпірування визначається за формулою:

$$K_d = \frac{200-A}{200} \times 100, \quad (1)$$

Для виробів з хімічних волокон та ниток є сталі межі значень коефіцієнта драпірування: «добре» – $K_d > 65$, «задовільно» – $K_d = 65-42$, «незадовільно» – $K_d < 42$. Отримані значення під час дослідження вказують на те, що зразок 1 має K_d в межах «добре», зразок 2 – «незадовільно», зразок 3 – «задовільно».

Також було проведено порівняння розмірів тюлевих виробів вказаних на маркованні зразків з їхніми фактичними розмірами. Значення розмірів всіх зразків знаходяться в межах норми [5].

Висновки. Ідентифікація товарів носить характер комплексної оцінки, при якій найбільшу значимість мають типові критерії та ті, що важко фальсифікувати. Проте діючою нормативною базою недостатньо передбачені всі можливі критерії та показники, особливо ті, які є специфічними для досліджуваного об'єкту. Тому пропонується розробити та впровадити нові критерії й показники, за якими слід проводити ідентифікацію, вдосконалити методи їх дослідження з одночасним створенням відповідної нормативно-правової бази.

Ключові слова: ідентифікаційна експертиза, комплексна оцінка, критерії ідентифікації, тюлеві вироби, фальсифікація.

ЛІТЕРАТУРА

1. Коломієць Т.М. Методологічні засади ідентифікації споживчих товарів / Т.М. Коломієць, Н.В. Мережко, В.В. Осієвська // Товари і ринки. – 2012. - №2. – С.48-53.
2. ГОСТ 30084-93 / Материалы текстильные. Первичная маркировка; введ. 1995–01–01. М.: Издательство стандартов, 1995. – 8 с.
3. ДСТУ 4057-2001 / Матеріали текстильні. Методи ідентифікації волокон; введ. 2002–01–01. К.: Держстандарт України, 2002. – 34 с.
4. Афанасьєва В.А. Товарознавство текстильних товарів: навч. посіб. / В. А. Афанасьєва, М. В. Нечипорук, І. М. Берешко, О. О. Поліщук, О. В. Бетін. – Х.: Нац. аерокосм. ун-т «Харк. авіац. ін-т», 2010. – 139 с.
5. ГОСТ 3811-72 / Материалы текстильные. Ткани, нетканые полотна и штучные изделия. Методы определения линейных размеров, линейной и поверхностной плотностей; введ. 1973–01–01. М.: Издательство стандартов, 1973. – 15 с.